

Biblický text, který nás dnes má podnítit, roznítit a rozehrát, je zapsán v Janově evangeliu, v kapitole 16., ve verši 23.:

„V onen den se mě nebudete na nic ptát. Amen, amen, pravím vám, budete-li o něco prosit Otce ve jménu mém, dá vám to.“

*

Ó Bože, prosíme Tě, buď přítomen svým Slovem a naší vírou. Amen.

*

Přátelé v Kristu,

dnešní neděle, pátá po Velikonocích a předposlední před svatodušními svátky, má svůj název, své téma, na které se soustředují křesťané různých vyznání po celém světě. Jmenuje se rogate, což se přeloží dvojím možným způsobem: ptáti se a prosit. Máme tedy neděli s názvem - Ptejte se! nebo Proste! Text předepsaný na tuto neděli starou církví, ten, který máme dnes před sebou, obsahuje obě možnosti. Před velikonočními svátky prozrazuje Ježíš svým učedníkům tajemství a skrytou podstatu událostí, které teď nastanou. Říká: „Nyní odejdu k tomu, který mě poslal“ a podivuje se tomu, že toto sdělení naplňuje jeho souputníky zármutkem. „Říkám vám pravdu: Prospěje vám, abych odešel. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepříjde.“ Ježíš ví, do čeho jde, ví, co ho čeká a právě on před svým zápasem v Getsemane, před svou kalvárií, před Golgotou utěšuje své druhy a následovníky, ty, kteří ještě nenahlízejí hloubku a smysl velikonočních dějů. Nebuďte smutní, nebuďte utrápení, jdem do toho, bude to hrozné, bude to bolet, ale musí to tak být, aby se naplnila a dokonala cesta Boží lásky za člověkem. Jen když odejdu, tak k vám přijde Přímluvce, Utěšitel, zmocňující Duch pravdy, Duch svatý. Až odejdu, pošlu ho k vám. „On přijde a ukáže světu v čem je hřích, spravedlnost a soud.“ V jedné větě vystihuje Ježíš tři stěžejní pojmy víry. Hřích – zásadní nedorozumění, pád a neštěstí člověka a světa. Odcizení člověka s Bohem, rozluka a rozvod je v tom, že svět, člověk a lidé nevěří v Ježíše, že nevěří tomu, který miluje Otce a pro jeho vůli dává svůj život, že svět nevěří tomu, jenž bez jakékoli taktiky, bez kalkulu, bez výmluv a beze strachu demonstruje na svém životě a smrti to velké milování. Otec ho miluje, on miluje Otce a hřích je v tom, že to svět a lidé nerozpoznávají, že to necítí srdcem. V tom je základní nesrovnalost a disharmonie s autorem a věčným garantem života – s Otcem. „Hřích je v tom, že ve mě nevěří; spravedlnost v tom, že odcházím k Otcovi a již mne nespátříte.“ Učedníci si asi říkají, co je to za divnou spravedlnost odejít od nás, odejít či být bez viny vyhnán ze života ve třiceti třech letech, to je spíš jasná nespravedlnost. Spravedlivé je užít si života, spravedlivá je dlouhověkost, zdraví, štěstí a pohoda. Ježíš říká jim i nám bez dalšího komentáře: „Spravedlnost je v tom, že odcházím k Otcovi a už mě nespátříte; soud v tom, že vládce tohoto světa je již odsouzen“. Na kříži a v nedělním ránu již proběhl soud nad tímto světem, už se prolomil a provalil do světa a jeho dějin: kdo v životě miluje, na soud nepříjde, ale už nyní přechází ze smrti do života, a kdo slouží násilí, z vůli, svévoli a marnosti ten patří do starého železa, ten už to projel či právě projíždí, ten promarnuje svou šanci podržet v sobě to, co přemáhá tento svět i smrt, ten nezachytil záchranné lano hozené Bohem člověku. „Soud je v tom, že vládce tohoto světa je již odsouzen.“ Ještě na různých místech ve světě koná své dílo

zkázy, ničí životy, má své gerily a popravčí čety, má své koupené soudce a svědky, kteří si na lidský soud ještě pár let počkají, ale Boží soud už rozhodl a platí, ďábel - pán světa tohoto - je již odsouzen, je pro budoucnost odepsaný, i když ještě koná a řádí.

Pán Ježíš to všechno před Velikonoci říká svým učedníkům. Ale uvědomuje si marnost svého počínání, když hledí do jejich nechápavých tváří. Říká: „Ještě mnoho jiného bych vám měl říct, ale nyní to nemůžete snést.“ To, co člověk nechápe, je pro něj nesnesitelné, absurdní, nepřijatelné. Nyní nechápete, proč se namáhám, nemůžete to pochopit – „jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy“, neboť bude mluvit to, co uslyší od nás – od Otce a ode mne. Učedníci nechápou, zatím nechápou, ale pochopí, až se jim dostane daru Ducha svatého. O Letnicích se jim otevrou oči, pochopí, budou nadchnuti či nadšeni Duchem, tím svatým, jejich zármutek přejde v radost, jejich neporozumění přejde v plné pochopení. Přesto, že si to Ježíš uvědomuje, to, že to jeho učedníci, zatím bez Ducha pravdy, nemohou pochopit, pokračuje v tom, že jim předává zásadní informace o tom, co přijde. Ještě přidává na absurditě té situace, přidává to, pro učedníky ještě méně pochopitelné, říká: „Zanedlouho mě již nespátříte a zanedlouho mě opět uzříte.“ Po tomto sdělení už učedníci odpadnou, odejdou do ústraní a baví se spolu. Říkají: „Co to má znamenat, zanedlouho mě nespátříte a zanedlouho mě opět uzříte. Co to jen může znamenat to zanedlouho, je to po naší smrti, v jiném věku, v jiném časoprostoru? My prostě nevíme, o čem mluví. Proč jen neřekne jasné slovo, proč mluví v jinotajích a v hádankách. To jsou samé hlavolamy a přitom on ví, že to nemůžeme pochopit.“ Verš 19.: „Ježíš poznal, že se ho chtějí dotázat a řekl jim: Dohadujete se mezi sebou o tom, že jsem řekl: Zanedlouho mě nespátříte a zanedlouho mě opět uzříte? Amen, amen, pravím vám, vy budete plakat a naříkat, ale svět se bude radovat. Budete se rmoutit, ale váš zármutek se promění v radost. Jako žena, když rodí, tak má bolesti a soužení, neboť přišla její hodina, ale když porodí dítě, nevzpomíná už na to trápení pro radost, že na svět přišel člověk. I vy máte nyní zármutek. Uvidím vás však opět a vaše srdce se zaraduje a vaši radost vám už nikdo nevezme.“ Tak jsou nám popsány svatodušní svátky, tak je nám Ježíšem popsán dar Ducha svatého, jako porod, jako přerod, v kterém se nechápavost změní v pochopení, jako přerod, v kterém se člověk zbaví prokletého nedorozumění s Bohem, jako bolestný přerod, v kterém se zármutek promění v trvalou radost, kterou nám nikdy nikdo neodejme. „V onen den se mě nebudete již na nic ptát.“ Čtrnáct dní před svatodušními svátky to byla pro učedníky ještě doba plná otázek, doba ptaní. Rogate – ptejte se – „to vše jsem vám říkal v obrazech. Přichází hodina, kdy k vám už nebudu mluvit o Otci v obrazech, ale budu jej zvěstovat přímo. V onen den budete prosit v mém jménu a neříkám vám, že já budu prosit Otce za vás. Vždyť Otec sám vás miluje, protože vy milujete mne a uvěřili jste, že jsem vyšel od Boha.“ Po daru Ducha svatého už nebude Ježíš mluvit v jinotajích a hádankách, jeho řeč nebude znít absurdně ani nepochopitelně, učedníci se stanou apoštoly a věrozvěsty, napojeni přímo na zdroj svatosti. Pak už se nebudete muset ptát a vyptávat. Budete mít spoj a napojení rovnou k Otci. Ani já, říká Ježíš, nebudu vaším přímluvcem, patronem a orodovníkem, ani já, ani nikdo jiný nebude muset Boha přemlouvat a konejšit, aby byl milosrdný. Budete mít přímý kontakt, budete spojeni, ani já, ani nikdo jiný Boha nebude muset lámat a přemlouvat, aby byl milostivý: Vždyť Otec sám vás miluje, protože vy milujete mne a uvěřili jste, že jsem vyšel od Boha a že se k němu vracím. Rogate – ptejte se – přijde hodina, kdy Bůh odpoví. Druhý význam slova rogate – prostě – vezmu příští neděli. Zvěst dnešní neděle je svatodušní příslib a ujištění, v kterém Ježíš říká: „Vždyť Otec sám vás miluje, protože vy milujete mne.“ Amen.